

โครงการจิตอาสา ร่วมรณรงค์ป้องกันและควบคุมโรคที่เกิดจากยุงลายเป็นพาหะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี

๑. หลักการและเหตุผล

โรคไข้เลือดออก เป็นปัญหาสำคัญทางด้านสาธารณสุข และเป็นปัญหาซึ่งปัจจุบันมีแนวโน้มการเกิดโรคสูงขึ้น เพราะไข้เลือดออกเป็นโรคติดต่อที่สร้างความสูญเสียชีวิต และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล และความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งที่ทุกฝ่ายได้รณรงค์ป้องกันและควบคุมมาโดยตลอด และได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน พบว่าปัญหาโรคไข้เลือดออกไม่ได้ลดลงมากนัก ยังคงเป็นปัญหาสำคัญในระดับประเทศเรื่อยมา

อำเภอสว่างอารมณ์ เป็นอำเภอหนึ่งที่ประสบปัญหาโรคไข้เลือดออก เป็นอันดับต้นๆ ของจังหวัดอุทัยธานี มาโดยตลอด จากรายงานการระบาดของโรคไข้เลือดออกพบว่า ปี ๒๕๖๕ พบผู้ป่วย จำนวน ๑๐ ราย คิดเป็นอัตราป่วย ๓๑.๗๒ ต่อแสนประชากร ในปี ๒๕๖๖ พบผู้ป่วย จำนวน ๑๕๔ ราย คิดเป็นอัตราป่วย ๔๙๐.๗๙ ต่อแสนประชากร มีสถิติผู้ป่วยเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๔๔ ราย และบวกกับภาวะโลกร้อนนี้ทำให้ฝนตกไม่ตกตามฤดูกาล ส่งผลให้เกิดโรคไข้เลือดออก ซึ่งเกิดการระบาดในหน้าฝนของทุก ๆ ปี จากรายงานการระบาดของโรคไข้เลือดออกตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ พบว่า มีอัตราป่วยต่อแสนประชากรดังต่อไปนี้ ๑๐๐.๔๖, ๕๖.๗๐, ๙.๔๙, ๓๑.๗๒ และ ๔๙๐.๗๙ ตามลำดับ เมื่อสังเกตอัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกของอำเภอสว่างอารมณ์ ๕ ปีย้อนหลัง พบว่า ลักษณะการระบาดจะเป็นแบบปีเว้นปี แต่ปัจจุบันพบการระบาดในทุกปี

จากสถานการณ์ดังกล่าวมาตรการการควบคุมโรคที่ได้ผลในขณะนี้ยังคงเป็นมาตรการการควบคุมยุงพาหะนำโรค คือ การทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ซึ่งเป็นการยากที่จะอาศัยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐเพียงฝ่ายเดียว ดังนั้นการที่จะให้ได้ผลอย่างเต็มที่จึงต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกครัวเรือนร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และผู้นำชุมชน ช่วยกันป้องกันโรครดังกล่าวในหลากหลายรูปแบบ เช่น การรณรงค์ การร่วมมือกับโรงเรียน ชุมชน สถานที่ราชการต่างๆ การจัดหาสารฆ่าลูกน้ำ การพ่นหมอกควันและสารเคมี การกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย การใช้วิธีทางธรรมชาติในการกำจัดลูกน้ำ และสำคัญที่สุดคือการรู้จักป้องกันตนเองไม่ให้ถูกยุงกัด

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสว่างอารมณ์ เล็งเห็นความสำคัญของปัญหา จึงได้จัดทำโครงการนี้เพื่อควบคุมและป้องกัน โรคไข้เลือดออกล่วงหน้าและทันทั่วถึงที่เกิดโรค

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อรณรงค์การป้องกันและควบคุมโรคที่เกิดจากยุงลายเป็นพาหะในอำเภอสว่างอารมณ์
๒. เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคที่เกิดจากยุงลายเป็นพาหะให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มวัย โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มที่อัตราการเจ็บป่วยสูงสุด สามารถดูแลตนเองและบุคคลในครอบครัวที่เจ็บป่วยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

๓. เป้าหมาย

๑. ประชาชนในอำเภอสว่างอารมณ์ จำนวน ๖๕ หมู่บ้าน

๔. วิธีดำเนินการ

๑. ประชุมชี้แจงโครงการแก่ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อจัดทำโครงการฯ
๒. จัดทำโครงการเพื่อเสนอสาธารณสุขอำเภอสว่างอารมณ์อนุมัติโครงการ

๓. ดำเนินงานตามแผนงานโครงการจิตอาสา ร่วมรณรงค์ป้องกันและควบคุมโรคที่เกิดจากยุงลายเป็นพาหะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๓.๑ จัดหา วัสดุอุปกรณ์ แบบรายงาน ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน

๓.๒ จัดกิจกรรมรณรงค์จิตอาสา ร่วมรณรงค์ป้องกันและควบคุมโรคที่เกิดจากยุงลาย ทุกเดือน

๓.๓ การป้องกันโรคไข้เลือดออกช่วงระบาด พฤษภาคม – กันยายน

๓.๓.๑ รณรงค์สำรวจและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย โดยจิตอาสา, แกนนำชุมชน, อสม.

๓.๓.๒ นัดวันเวลา รณรงค์ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

๓.๓.๓ ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย และหอกระจายข่าวในชุมชน

๓.๓.๔ ทุก ๗ วัน ทุกหลังคาเรือน ในพื้นที่พบผู้ป่วยซ้ำซาก โดยจิตอาสา และ อสม.

๓.๓.๕ พ่นสารเคมี ฆ่ายุงตัวแก่ในรัศมี ๑๐๐ เมตร จากบ้านผู้ป่วยให้มันเวลา ตาม

ระยะเวลาการควบคุมโรค

๓.๓.๖ ค้นหาผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออกในพื้นที่ ส่งต่อเพื่อรับการรักษา

๓.๓.๗ ให้สุขศึกษา และคำแนะนำแก่ประชาชนในพื้นที่ โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และ อสม.

๔. สรุปผลการดำเนินงาน

๔.๑ ประเมินผลการดำเนินงาน ในแต่ละช่วงของการรณรงค์ โดยประเมินจากค่า HI, CI

- ควบคุมลูกน้ำ ในโรงเรียน ค่าดัชนีลูกน้ำยุงลาย CI = ๐

- ควบคุมลูกน้ำยุงลายในชุมชน ค่าดัชนีลูกน้ำยุงลาย HI ไม่เกิน ๑๐

- ประเมินผลอัตราป่วยในแต่ละหมู่บ้าน

- ประเมินผลการควบคุมโรคในพื้นที่

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือน ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึง เดือนกันยายน ๒๕๖๗

๖. สถานที่ดำเนินการ

อำเภอสว่างอารมณ์

๗. งบประมาณ

ไม่ใช้งบประมาณ

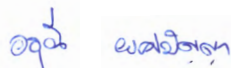
๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. อัตราป่วยด้วยโรคที่เกิดจากยุงลายเป็นพาหะในเขตพื้นที่ลดลง ไม่เกิน ๕๐ ต่อแสนประชากร (ตามเป้าหมายของกระทรวงสาธารณสุข)

๒. โรงเรียน วัด และประชาชนในชุมชนมีความตระหนักถึงอันตรายของโรคที่เกิดจากยุงลายเป็นพาหะ และร่วมดำเนินกิจกรรมในการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายทุกวันศุกร์

๓. โรงเรียน และชุมชนมีระบบเฝ้าระวังโรคที่เกิดจากยุงลายเป็นพาหะอย่างต่อเนื่อง และมีการดำเนินการมาตรการในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ การป้องกัน และควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

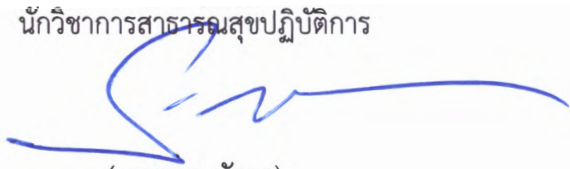
๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

(นางสาวอรุณี อินทภูติ)

นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

๑๐. ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายคชา บัวลา)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

๑๔. ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสัตย์ชัย แป้นทอง)

สาธารณสุขอำเภอสว่างอารมณ์